UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summmula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Matrimoniu[m] est duplex. s[i]c[ut] clamdestinu[m] [et] manifestum

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

¶ Poſtq̃ autoꝛ determinauit de mr̃imonio manifeſto. hic ↄ̃nr determi-
nat de matrimonio clādeſtino ⁊ occulto Et diuidit in duas ptes ſm ꝙ po-
nit duos caſus. ptes patebūt in pceſſu. Dicit ḡ p̄mo ſic. ſi aliq̄s maſculꝰ
ducit aliquā femellā in occulto. ſ. nec corā eccl'ia nec coraȝ pp'lo. ſȝ abſentibꝫ
teſtibꝫ ⁊ pactio ſponſalis. i. votū deſpōſatōis fiat p v̄ba p̄ntis tp̄is. ſiue co-
pula carnalis ſequat̄ ſiue nō. talis eſt vxoꝛ ſua corā deo. Sȝ ſi forte eam de-
fraudare velit ⁊ dimittere. ex q̃ caret teſtimonio. ⁊ ducat aliā in facie eccl'ie
et manifeſte corā pp'lo p̄ma dimiſſa. licȝ eccl'ia militās h̄ admittit. tn̄ ob h̄
talis illuſoꝛ ⁊ ſophiſta q̄ p̄mā dimiſit p̄enniter in inferno habitabit

☞ Notādū. p maioꝛi intellectu l'r̃e eſt ſciēdū. ꝙ q̄dā iuriſperiti ponunt
talē caſum circa declaratōem l'r̃e. ꝙ ſit aliq̄s vir q̄ ↄtraxit mr̃imoniū ſecrete
cū aliq̄ puella p v̄ba de p̄nti ſubſecuta copula carnali. ⁊ poſtea vult eā de-
fraudare ↄtrahendo cū alia muliere vel v̄gine in facie eccl'ie coꝛam viris
idoneis teſtibꝫ p̄ntibꝫ. tūc p̄ma eſt vxoꝛ ſua corā deo glorioſo. ſcd̄a v̄o corā
pp'lo. Tūc poſtea ip̄e cogitās ſe male feciſſe ⁊ ↄſiderās pctm̄ ſuū eſſe ma-
gnū vadat ⁊ ↄfiteat̄. Et ponat̄ vlterius ꝙ ↄfiteatur officiali. ⁊ talis det ei
ↄſiliū dicendo. ſi vis ſaluare aīam tuā debes redire ad p̄mam dimittendo
ſecūdam. Et tūc vlterius ponat̄. ꝙ mulier ſecūda citet eū ad iudiciū. qꝛ ſe-
cūdū matrimoniū eſt ſolēniter ⁊ manifeſte celebratū in facie eccl'ie coraȝ te-
ſtibꝫ idoneis ⁊ p̄mū nō. igit̄ tūc a tali iudice ↄpellat̄ ad ſecūdam dimitten-
do p̄mā. ⁊ hoc ꝓpter ſolēnitatem celebratam. nō ideȝ iudex d̄r ꝙ debet ma-
nere circa p̄mā. ⁊ hoc in ↄfeſſione. ⁊ tn̄ iudicat eū manere circa ſecūdā in iu-
dicio ꝓpter p̄ſentiā teſtiū. Tūc dubitat̄ qd̄ illoꝝ ille facere debet. qꝛ tūc vi-
detur eſſe ↄtradictio in ip̄o officiali. qꝛ in ↄfeſſione dixit ꝙ deberet redire
ad p̄mā. ſed in iudicio d̄r oppoſitum. ſcȝ ꝙ tranſferat ſe ad ſecūdam. qꝛ cō-
traxit cū ea matrimoniū manifeſte. Et videt̄ eſſe ↄtradictio. Ad h̄ dubiū
iuriſperiti ſic rn̄dent. ꝙ ibi nō eſt ↄtradictio. capientes fundamentū ex lo-
gica. qꝛ dicūt logici ꝙ vera ↄtradictio debet fieri ad idem. ſed ſic nō eſt hic
Nō eſt iſta. qꝛ idem inq̄tum idem nō d̄r illa ambo. nam in ↄfeſſione offici-
alis ſedet loco dei. ⁊ dat ↄſiliū in foro ↄſcientie. Sed officialis in iudicio
ſedet ſicut miniſter eccl'ie ⁊ iudicat ſm forum manifeſtatōis ⁊ ↄſcientie. ⁊
ſic manifeſte videt̄ ꝙ ibi nō eſt ↄtradictio. Sed diceres. q̄d tn̄ ille debȝ fa-
cere ſi officialis ꝓpter exceſſum excōicaret eum. Reſpondet̄ ꝙ tutius eſt ꝙ
aliquis excedat mādatum eccleſie ſeu iudicis. q̄ȝ ꝙ tranſgrediatur dei p̄-
ceptum. qꝛ cum p̄ma eſt factū verū matrimoniū. licet ſecretū fuit ⁊ nō in fa-
cie eccleſie celebratum.

☞ Scd̄o notandū. ꝙ matrimoniū eſt duplex. Nā aliqd̄ eſt clādeſtinum
ſiue ſecretū. ⁊ aliqd̄ eſt matrimoniū manifeſtū ſiue publicū. Clamdeſtinuȝ
eſt qd̄ fit ſecrete ſolū inter ↄtrahentes. Sed manifeſtuȝ eſt qd̄ manifeſte
fit in facie eccl'ie pluribꝫ viris idoneis ⁊ mulieribꝫ p̄ſentibꝫ. Et differūt illa
duo matrimonia ſic. Quia matrimoniū manifeſtū habet tale priuilegium
ꝙ ſi poſtea probaret̄ aliqd̄ impedimentū. vt affinitas vel aliqd̄ ſil'e ſic ꝙ ibi
celebraret̄ diuoꝛtiū. tūc nihilominus oĩes pueri legitimi exiſtūt. ⁊ hoc p-
pter honorē matrimonij manifeſti. ſed matrimoniū clamdeſtinū tale priui-
legium nō habet. qꝛ ſi poſtea ꝓbaretur aliqd̄ impedimentū ꝓpter qd̄ ſepa-
rarentur. tūc oĩes pueri nati eſſent illegitimi.